

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1270/2025
23.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због противправног дела које је у закону одређено као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) и 5) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Цвејића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Петровцу на Млави К 7/25 од 14.05.2025. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 68/25 од 17.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 23.10.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Цвејића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Петровцу на Млави К 7/25 од 14.05.2025. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 68/25 од 17.07.2025. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Петровцу на Млави К 7/25 од 14.05.2025. године према окривљеном АА, због противправног дела које је у закону одређено као кривично дело прогањање из члана 138а став 1.тачка 1) и 5) Кривичног законика, изречена је мера безбедности обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи, која има трајати док постоји потреба за лечењем, а суд ће је обуставити када утврди да је његово даље задржавање у установи непотребно.

Истим решењем одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава, о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем, а оштећени ББ и ВВ су ради остваривања имовинско правног захтева упућени на парницу.

Решењем Вишег суда у Пожаревцу Кж1 68/25 од 17.07.2025. године одбијена је жалба браниоца окривљеног АА изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Цвејић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијана решења и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, као и да се извршење наведених решења прекине.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП и у вези са тим наводи да у конкретном случају није било законског основа за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, јер се ова мера, сходно члану 81. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, може изрећи само ако постоји озбиљна опасност да ће учинилац извршити „теже кривично дело“, што у конкретном случају није случај, имајући у виду да се ни у налазу и мишљењу вештака психијатра, ни у правноснажним решењима, нигде не наводи да постоји озбиљна опасност да окривљени изврши теже кривично дело, већ се само констатује да постоји озбиљна опасност од понављања кривичног дела.

Међутим, према оцени Врховног суда, ови наводи захтева нису основани, из следећих разлога:

Наиме, одредбом члана 81. став 1. Кривичног законика је прописано да ће учиниоцу који је кривично дело учинио у стању битно смањене урачунљивости, суд изрећи обавезно психијатријско лечење и чување у одговарајућој здравственој установи, ако с обзиром на учињено кривично дело и стање душевне поремећености, утврди да постоји озбиљна опасност да учинилац учини теже кривично дело и да је ради отклањања ове опасности потребно његово лечење у таквој установи, а ставом 2. истог члана је прописано, да ће уколико су испуњени услови из става 1. тог члана, суд изрећи обавезно лечење и чување у здравственој установи учиниоцу који је у стању неурачунљивости учинио противправно дело предвиђено у закону као кривично дело.

Полазећи од цитираних законских одредби, по налажењу Врховног суда, услов за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, који се тиче постојања озбиљне опасности да учинилац учини теже кривично дело, не односи се на тежину извршеног противправног дела одређеног у закону као кривично дело у вези ког се води поступак, већ је реч о процени суда, да постоји озбиљна опасност да учинилац убудуће учини теже кривично дело (што се мора утврђивати у сваком конкретном случају, при чему је од значаја свеукупна оцена личности учиниоца, његов ранији живот, околности под којима је дело учињено и стање душевне поремећености) - па

су стога, супротни наводи захтева, којима се истиче да је приликом изрицања окривљеном АА, мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи повређен закон, од стране овог суда, оцењени као неосновани.

При томе, Врховни суд, напомиње да меру обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи изриче суд, који је у обавези да утврди постојање свих услова за њену примену, а у својој оцени се у великој мери ослања на мишљење стручњака из одговарајућих области медицинских наука, који стручњаци – вештаци, се ни у ком случају, не изјашњавају у својим налазима у погледу законских основа за изрицање наведене мере.

Из изнетих разлога, по налажењу овог суда, неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА истиче повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић